

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 8. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: 22. november 2013

Tidspunkt: Kl. 9.00

Sted: Vær. 2-133

Til stede: Eva Kjer Hansen (V), formand, Jeppe Kofod (S), Mette Reissmann (S), Lisbeth Bech Poulsen (SF), Nikolaj Villumsen (EL), Finn Sørensen (EL), Erling Bonnesen (V), Jakob Ellemann-Jensen (V), Mette Bock (LA) og Per Stig Møller (KF).

Desuden deltog: Beskæftigelsesminister Mette Frederiksen, kulturminister Marianne Jelved, undervisningsminister Christine Antorini og fødevareminister Karen Hækkerup.

Punkt 1. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om foranstaltninger til fremme af arbejdstagernes udøvelse af deres ret til fri bevægelighed

– Tidlig forelæggelse

KOM (2013) 0236

KOM (2013) 0236 – bilag 2 (samlenotat)

Formanden bød velkommen til ministeren og gjorde opmærksom på, at mødet blev afholdt tidligere end først fastsat, fordi ministeren skulle i salen kl. 10.

Beskæftigelsesministeren startede med at takke udvalget for fleksibiliteten. Sagen var kommet sent til Beskæftigelsesministeriet og dermed også til udvalgets medlemmer, der først havde modtaget samlenotatet 2 dage før. Det litauiske formandskab havde oprindeligt sat sagen på dagsordenen til den 9. december, men havde siden besluttet at indlede forhandlingerne med Parlamentet allerede den 2. december. Hun var derfor nødsaget til forelægge sagen til tidligt forhandlingsoplæg.

Beskæftigelsesministeren: Direktivet handler grundlæggende om at sikre en bedre forståelse og håndhævelse af den ret, som EU-borgere allerede har i dag, til at arbejde i en anden medlemsstat. Lad mig indledningsvis slå fast, at der dermed ikke indføres nye rettigheder, det handler kun om håndhævelse. Som det er alle i udvalget bekendt, er den fri bevægelighed en af de grundlæggende rettigheder, og Kommissionens bevæggrund for at starte diskussionen her er, at man mener, der er nogle forhindringer i forhold til udøvelsen af EU-borgernes fri bevægelighed. Derfor har Kommissionen fremsat et direktivforslag, som skal sikre, at medlemsstaterne er opmærksomme på, hvad der måtte være af forhindringer, hvad angår fri bevægelighed.

8. Europaudvalgs møde 22/11-13

Særlig tre områder har været genstand for diskussion. For det første direktivets anvendelsesområde, for det andet spørgsmålet om adgangen til at repræsentere arbejdstagere i forbindelse med håndhævelse af rettigheder og for det tredje forslaget om at udpege et organ, der skal støtte vandrede arbejdstagere og fremme, analysere og overvåge området.

Først om direktivets anvendelsesområde. Direktivet skal fremme en bedre og mere ensartet anvendelse af retten til fri bevægelighed. Det har været helt afgørende for Danmark i forbindelse med forhandlingerne, at direktivet ikke giver nye rettigheder i forhold til fri bevægelighed, og det er i øvrigt et ønske, som deles af arbejdsmarkedets parter. Dette synspunkt har der i øvrigt været bred enighed om blandt medlemslandene.

Helt konkret har det betydet i forhandlingerne i arbejdsgruppen, at det er blevet præciseret i teksten, at direktivet ikke indfører nye rettigheder, og at direktivet alene omhandler, de rettigheder, der allerede fremgår af forordning 492. Det handler både om arbejdstager- og arbejdsgiversiden. Forordningens anvendelsesområde ændres altså ikke.

Artikel 4 handler om adgang til at repræsentere arbejdstagere. Fra dansk side har der været lagt vægt på, at arbejdsmarkedets parter rolle selvfølgelig skal fastholdes og respekteres i forbindelse med håndhævelse af arbejdstagernes rettigheder. Det flugter selvsagt med de ønsker, der er for arbejdsmarkedets parter i Danmark i dag. Der er i øvrigt generel opbakning fra medlemslandene til, at de nationale arbejdsmarkedsmødelier ikke berøres af forslaget.

Artikel 5 handler om et nationalt organ. Der har været fokus på, at medlemslandene skal støtte et nationalt organ, der bakker op om vandrede arbejdstagere og i øvrigt overvåger området. Det er en infrastruktur, der skal sikre rådgivning og overvågning. Danmark har - ligesom de øvrige medlemslande - lagt vægt på, at medlemsstaterne får et tilstrækkeligt råderum til at bestemme, hvordan en sådan struktur skal se ud. Det er vigtigt, at der er en stor grad af fleksibilitet, så vi fra dansk side kan opfylde de betingelser på den bedste måde.

Der er endnu ikke en konkret model, men når det endelige direktivforslag foreligger, vil vi se på, hvad der giver bedst mening for Danmark. Vi har allerede gode muligheder for rådgivning, og derfor vil det være regeringens udgangspunkt, at de muligheder, vi kender i dag, fortsat skal eksistere, og at der ikke er behov for at tilføje nye.

Bortset fra de ovennævnte punkter er der et par øvrige bestemmelser i direktivet, som pålægger medlemsstaterne forpligtelser. Medlemsstaterne skal sikre en klageadgang for de arbejdstagere, der mener, at de har fået krænket deres rettigheder. Arbejdsmarkedets parter har i den forbindelse advaret meget mod, at der oprettes et nyt tvistløsningssystem. Det er vi fra regeringens side fuldstændig enig i. Vi har et fagretligt system, der fungerer godt, og der er andre former for klageadgang ved de civile domstole, og derfor er vores udgangspunkt klart: Der skal ikke være nye klageinstanser.

Lad mig lige understrege igen, så der ingen tvivl er, at der med dette direktivforslag ikke indføres nye rettigheder, som EU-borgerne ikke allerede har i dag. Det handler alene om håndhævelse af rettigheder, dvs. at direktivet ikke giver EU-borgere nye rettigheder, hvad angår at bosætte sig eller arbejde i et andet medlemsland. Direktivets formål er at sætte fokus på, hvad der måtte være af problemer for vandrede arbejdstagere, som måtte ønske at flytte til og arbejde i en anden EU-medlemsstat.

Som det fremgår af det, jeg netop har sagt, er der bred enighed blandt medlemslandene om, at der med direktivet ikke sker en udvidelse af de rettigheder, og der er også enighed om, at nationale arbejdsmarkedsmodeller ikke skal berøres af forslaget.

FO Det er på den baggrund, at jeg anmoder om udvalgets opbakning til et forhandlingsoplæg. Mandatet er som følger:

- Vi skal lægge vægt på, at den danske model ikke berøres af forslaget.
- Vi skal lægge afgørende vægt på, at der ikke indføres nye rettigheder med direktivforslaget.
- Vi skal lægge vægt på, at direktivforslaget ikke ændrer ved anvendelsesområdet for forordning 492/2011.
- Vi skal arbejde for, at direktivforslaget også omfatter arbejdsgivernes rettigheder.
- Vi skal lægge vægt på, at direktivforslaget ikke indebærer en pligt til at oprette et nyt tvistløsningssystem.
- Og vi skal arbejde for, at der er tilstrækkeligt råderum med hensyn til valg af den struktur, som skal løse opgaverne i artikel 5, og at den konkrete udformning kan passes ind i eksisterende nationale strukturer.

Jakob Ellemann-Jensen meddelte, at Venstre som udgangspunkt var positivt indstillet over for forslag, der kan medvirke til at opretholde arbejdskraftens fri bevægelighed, som han anså som en hjørnesten i den lille, åbne danske økonomi. På den anden side handlede det også om, at det netop skal være arbejdstagere, der kommer til Danmark, og ikke mennesker, der primært er tiltrukket af de generøse danske velfærdsydelse.

Jakob Ellemann-Jensen ønskede at vide, om ministeren delte KL's og DA's bekymring for dobbeltregulering. Og hvad ville man i så fald gøre for at undgå en sådan? I forhold til artikel 3 fremgik det af samlenotatet og af ministerens fremlæggelse, at vandrede arbejdstagere skal have forbedret deres klagemuligheder selv efter, at det forhold, hvori forskelsbehandlingen angiveligt er fundet sted, er ophørt. Betød det, at episoder, der har fundet sted før direktivets vedtagelse, også er omfattede? Endvidere ønskede Jakob Ellemann-Jensen at få oplyst, hvem der skal afholde den udgift til gratis rådgivning vedrørende den nationale arbejdsret som fremsat i ændringsforslaget fra Europa-Parlamentets Udvalg om Beskæftigelse og Sociale Anliggender. Og kunne ministeren uddybe, hvad LO mener med, at godkendelseskravet som beskrevet i artikel 4 er helt uforeneligt med den danske arbejdsret? Og var hun enig i den vurdering?

Endvidere kom han ind på, at et nationalt organ som nævnt i artikel 5 skal passes ind i eksisterende nationale strukturer, så man ikke får dobbeltorganer. Hvad var det for allerede eksisterende strukturer, der skulle have et nyt eller mere markant navneskilt på døren?

Idet han henviste til den første del af sin kommentar, sagde han, at han var med på, at direktivet ikke indebærer nye rettigheder, men at det ikke gjorde det mindre relevant at vide, hvilke rettigheder der tales om. Venstre havde siden juni måned bedt om en udredning af sagen, da de anså det for væsentligt at få afklaret spørgsmål, såsom: I hvilket omfang får vandrende arbejdstagere krænkede deres rettigheder? Hvad er muligheden for at påberåbe sig rettigheder og sociale ydelser og hvornår? Hvad er omkostningerne nu og i fremtiden? Og hvad er mulighederne for at begrænse urimelig adgang til danske velfærdsydelser uden samtidig at sætte begrænsninger for arbejdskraftens fri bevægelighed? Alle disse uklarheder gjorde det vanskeligt at tage stilling til essensen af emnet og dermed til forhandlingsoplægget fra ministeren. Vandrende arbejdstageres rettigheder og konsekvensen af dem udgjorde dermed en sort boks med ukendt indhold. Kunne ministeren være behjælpelig med at anskueliggøre indholdet af boksen?

Finn Sørensen betragtede direktivet som overflødig og skadeligt. Overflødig fordi de relevante klagemuligheder - domstole og arbejdsretten - og organisationer, der kan varetage vandrende arbejdstagers rettigheder, allerede findes. Udenlandske arbejdstagere kan melde sig ind i fagforeninger og derigennem håndhæve deres rettigheder. Man kan diskutere, om der bliver gjort nok på oplysningssiden, men der findes et hav af hjemmesider, udlændingeservice, jobcentre og arbejdsmarkeds parter til oplysning af udenlandske arbejdere om deres rettigheder i henhold til dansk og EU-lovgivning. Finn Sørensen var i øvrigt enig med de organisationer, som havde givet udtryk for en fare for uoverskuelig dobbeltregulering og for sammenstød mellem forskellige klageinstanser.

Med hensyn til direktivets skadelige effekt sagde Finn Sørensen, at den holdning var baseret på LO's vurdering af, at der lægges op til et afgørende indgreb i det danske kollektive aftalesystem. Det var han meget enig i. Artikel 4.1 udgjorde et uhørt indgreb i, hvordan vi forvalter aftalesystemet i Danmark, idet man deri siger, at medlemsstaterne skal sikre, "at foreninger, organisationer og andre juridiske personer, som i overensstemmelse med kriterierne i deres nationale lovgivning har en legitim interesse i at sikre at bestemmelserne i dette direktiv overholdes, enten på vegne af eller til støtte for arbejdstageren og dennes familiemedlemmer, med dennes godkendelse kan indlede enhver form for retlige og/eller administrative procedurer". LO's fortolkning lagde op til, at det vil kræve godkendelse fra den pågældende borger at føre en sag i arbejdsretten. Indfører man derved ikke også en ny rettighed i forhold til klageadgang?

Endvidere var Finn Sørensen interesseret i at vide, hvad der lå i Europa-Parlamentets godkendelse af rapporten, der lægger op til, at organer nævnt i artikel 4 skal have ret til at blande sig i en sag på vegne af en kollektiv interesse.

Sluttelig gav han Jakob Ellemann-Jensen medhold i, at en redegørelse om vandrende arbejdstageres adgang til de danske velfærdsydelser ville være nyttig, til trods for at Enhedslisten ikke nærer den store frygt for, at velfærdsturismen er så udbredt som nogle påstår. Den tidligere regering havde lavet en stor rapport om spørgsmålet, men da der havde været lovgivningsændringer siden, ville det være godt med en opdatering.

Lisbeth Bech Poulsen ville gerne have en afklaring af, om mandatet rummede mulighed for at tage højde for LO's indvendinger om arbejdsret. Og var det rigtigt forstået, at ministeren ønskede at håndtere mandatet, så det levner mulighed for en dansk implementering med respekt for det fagretlige system og for aftalemodeller?

Per Stig Møller fremførte, at Det Konservative Folkeparti naturligvis gik ind for arbejdskraftens fri bevægelighed på grund af dens styrkelse af Europa i mange henseender. Partiet var dog imod, at EU gør mere end det nødvendige. Som også pointeret af LO, DA og regeringen kan man risikere, at kredsen af mennesker og organisationer, som kan klage på andres vegne, udvides på europæisk plan, og at man derved gør det til et klagecirkus. Han var tilfreds med regeringens position, idet han mente, at direktivet vil medføre en masse bureaukrati; det giver ikke nye rettigheder og vil ikke medføre en øgning af velfærdsturisme. Dermed kunne han konkludere, at det er unødvendigt for Danmark og er foranlediget af andre landes behov, og tilføjede, at hvis man vil have lige vilkår i EU og lige mulighed for fri bevægelighed, må man fra dansk side ind imellem indføre lovgivning, der ikke har stor relevans for Danmark. Var det korrekt opfattet?

Per Stig Møller lagde vægt på de samme ting som regeringen, men hvis regeringen ikke kunne få sine synspunkter igennem, gik han ud fra, at udvalget ville mødes med ministeren igen for at få oplyst, hvad ministeren havde opnået i forhandlingerne.

Mette Bock gav udtryk for, at Liberal Alliance er meget optaget af arbejdskraftens fri bevægelighed, men til gengæld også er opsat på, at systemer skal være enkle og gennemskuelige. Direktivet ændrer ikke på rettigheder, til gengæld lægger det op til en dobbeltstruktur og overregulering af området som også fremsat af Finanssektorens Arbejdsgiverforening, DA og KL. Mette Bock udtrykte også bekymring for de konsekvenser, reglerne vil få for velfærdsturisme og lønninger.

Hun havde igennem en årrække selv fulgt problemerne med arbejdskraftens fri bevægelighed mellem Tyskland og Danmark og var blevet klar over, hvor hurtigt man opnår en grad af overbureaukratisering. Det må være op til de enkelte nationalstater at finde ud af, hvordan tiltag på området bedst implementeres. Danmark er foran, og det vil være dejligt, hvis andre lande kunne følge det danske eksempel. Liberal Alliance kunne ikke støtte mandatet.

Beskæftigelsesministeren lagde ud med at bekræfte Per Stig Møllers udtalelse. Hun uddybede, at hun bad om mandat til dansk deltagelse i at fastlægge Rådets holdning. Hvis Rådet når frem til et andet resultat, end det der er lagt op til fra dansk side, vil den danske position fortsat være som fastsat af Folketinget. Det var hendes umiddelbare for-

nemmelse, at de fleste andre medlemslande vil have samme nuancerede tilgang som den danske.

Til Finn Sørensen sagde ministeren, at hun ikke troede, at direktivet vil gøre den helt store forskel - i hvert fald ikke på dansk jord, fordi tanken er at bevare den grundlæggende arbejdsmarkedsmodel og infrastrukturen for vandrende arbejdstagere.

Til Jakob Ellemann-Jensen sagde hun, at det ikke er klogt med sorte bokse i politik, og at hun naturligvis ville imødekomme ønsket fra udvalget om at gennemgå regler og rettigheder for vandrende arbejdstagere – skriftligt, mundtligt, fysisk eller via elektronisk korrespondance. En gennemgang skulle initieres med det samme, idet det er nødvendigt for Folketinget at have et overblik over, hvilke rettigheder der knytter sig til vandrende arbejdstagere – hvad enten det er danske lønmodtagere, der rejser ud, eller andre, der måtte komme til landet. Ministeren gav dermed sit tilsagn til i samarbejde med udvalget at skabe overblik over disse regler.

Med hensyn til gratis rådgivning forklarede ministeren, at medlemslandene allerede havde sat sig imod dette. Om dobbeltregulering, som både Finn Sørensen, Mette Bock og Jakob Ellemann-Jensen havde været inde på, forklarede ministeren, at det havde været drøftet og efterfølgende præciseret, at der gælder de samme rettigheder som i forordning 492/2011. Ordlyden er den samme, og frygten for dobbeltregulering kunne dermed minimeres. Hun understregede, at direktivet ikke indfører nye rettigheder, og at Danmark i de indledende forhandlinger har stået meget fast på, at det er arbejdsmarkedets parter, der forvalter det arbejdsretlige system. Hun kunne derfor ikke nikkende genkende til LO's bekymring, som fremført af Finn Sørensen, men gav Lisbeth Bech Poulsen ret i, at den danske arbejdsmodel fortsat kan bestå. Ministeren tilføjede, at hun havde meget svært ved at forestille sig en situation, hvor hun skulle bede udvalget gå imod den danske arbejdsmarkedsmodel.

Ministeren gjorde Finn Sørensen opmærksom på, at der var ændret i ordlyden, så der ikke kræves samtykke fra borgeren, med mindre det kræves nationalt, hvilket ikke er tilfældet i Danmark. Så den tvist skulle være løst. På hans spørgsmål om Europa-Parlamentets ændringsforslag, sagde ministeren, at hun ikke havde haft lejlighed til at tage stilling til Parlamentets forslag, men at regeringens udgangspunkt er, at den danske model skal fortsætte ufortrødent.

Formanden kvitterede på udvalgets vegne for ministerens tilsagn om en gennemgang af vandrende arbejdstageres rettigheder. Udvalget ønskede at modtage noget skriftligt materiale og så også gerne en mundtlig gennemgang, så der var mulighed for at diskutere reglerne. Der ville blive foreslået nogle datoer.

Finn Sørensen kvitterede for ministerens tilsagn om en redegørelse af rettigheder for udenlandske arbejdstagere og deres familier og bemærkede, at der jo lå et udmærket stykke arbejde fra den tidligere regering at tage udgangspunkt i.

Kunne ministeren fortælle noget om, hvilke lande der havde bedt om direktivforslaget? Efter hans mening mindede det om et af Kommissionens sædvanlige, skøre påfund, og han undrede sig over, hvorfor man skal bruge tid på noget, der ikke gør nogen større forskel, som ministeren havde sagt. Han kritiserede ikke ministeren, men direktivforslaget for at gribe ind i den danske arbejdsmodel, og han nærede ingen tvivl om, at ministeren ville arbejde imod det. Dog mente han, at det burde afføde en markant reaktion, at man skal kæmpe for at beskytte den danske model mod sådan et sindssygt påfund.

Kunne ministeren endvidere sende de ændringsforslag, som Europa-Parlamentet havde vedtaget - eventuelt i et notat? Finn Sørensen rundede af med at sige, at alle bemærkningerne ikke havde ændret Enhedslistens holdning til direktivet og opfordrede ministeren til at gøre sit til at få det stoppet.

Jakob Ellemann-Jensen var glad for ministerens tilsagn om en udredning, fordi den vil hjælpe til at kvalificere debatten om velfærdsturisme. Helt konkret ønskede Venstre en gennemgang af vandrende arbejdstageres ret til ydelser: I hvor stort omfang bliver den gjort brug af i dag, og hvad er vurderingen for fremtiden? Hvad koster det? Og hvilke værn vil det eventuelt være muligt at sætte op i de tilfælde, hvor adgangen til ydelser ikke forekommer rimelig? Han mindede om Venstres interesse i at tiltrække udenlandsk arbejdskraft.

Jakob Ellemann-Jensen glædede sig endvidere over, at ministeren nu lagde afgørende vægt på, at direktivet ikke skal indføre nye rettigheder. Man kan dernæst vurdere, om der skal lægges vægt eller afgørende vægt på, at den danske model kan bevares.

Sluttelig gentog han sit spørgsmål om forbedrede klagemuligheder i henhold til artikel 3.

Beskæftigelsesministeren svarede bekræftende på Finn Sørensens spørgsmål om, hvorvidt direktivforslaget var blevet til på Kommissionens initiativ. Hun tilføjede, at det er en dansk beskæftigelsesministers lod at rejse til Bruxelles og kæmpe for den danske arbejdsmarkedsmodel. Ændringsforslagene fra Europa-Parlamentet ville blive sendt til Finn Sørensen.

NOT

Ministeren bekræftede, at hun og udvalget havde en aftale om at gennemgå vandrende arbejdstageres adgang - også til danske ydelser - og foreslog, at regeringen først og fremmest fremsender noget skriftligt materiale. Dernæst foreslog hun et møde med en teknisk gennemgang, da der var tale om relativt kompliceret stof. Tredje skridt på vejen kunne være muligheden for en mere politisk opfølgning derefter. Hvordan partier ville følge op i øvrigt, var op til dem. Hun foreslog, at man koncentrerer sig om fakta angående brugen af ydelser og det nuværende omkostningsniveau - de oplysninger ville være udgangspunktet for regeringens redegørelse.

Endvidere svarede ministeren Jakob Ellemann-Jensen, at klageretten også kan håndhæves for forhold, der har fundet sted før direktivets ikrafttrædelse, fordi rettighederne allerede findes og ikke må krænkes. Hun bekræftede endvidere, at den danske model for

arbejdsretlige tvister fortsat kan bestå, og at hun ikke så noget problem i at sætte ordet "afgørende" ind i mandatet, for hun lagde altid afgørende vægt på, at den danske model kan fortsætte ufortrødent. Hendes klare vurdering var, at den danske model var velforvaret, men hun kunne sagtens sørge for at få "afgørende" bragt ind i teksten.

Formanden konkluderede, at der fra udvalgets side var tilslutning til formuleringen "afgørende vægt på", og at den ikke ændrede på mandatgivningen i øvrigt.

Finn Sørensen var tilfreds med ministerens beskrivelse af fremgangsmåden for redegørelsen om velfærdsydelser. Så måtte de politiske forskelle melde sig efterfølgende.

Selv om det ikke ændrede ved Enhedslisten holdning til mandatet, efterlyste Finn Sørensen en beskrivelse af de ændringsforslag, der måtte komme fra Europa-Parlamentet, men som ikke nåede med i regeringens samlenotat. Det ville generelt være nyttigt at ændringer bliver beskrevet, inden behandlingen i udvalget. Helt konkret var han i tvivl om, hvad der var ændret i artikel 4, stk. 1, om godkendelsesbestemmelsen – et punkt, som også LO havde gjort opmærksom på.

Jakob Ellemann-Jensen slog fast, at Venstre støttede regeringens forhandlingsmandat og kvitterede for, at ministeren ville lægge afgørende vægt på den danske model. Han tilsluttede sig endvidere Finn Sørensens tilfredshed med at få en redegørelse. Han tilføjede, at direktivforslaget illustrerer, at der er behov for nærhedstjek af Kommissionens arbejde.

Beskæftigelsesministeren sagde, at hun mente, det ville komme til at fremgå af artikel 4, stk. 2, at det er de nationale systemer, der skal virke fremadrettet, men overlod det til kontorchef i Beskæftigelsesministeriet Lone Henriksen at svare mere præcist.

Lone Henriksen forklarede, at regeringen havde været opmærksom på bemærkningerne fra LO, og at forhandlingerne havde medført, at såfremt der nationalt ikke stilles krav om samtykke, skal man kunne videreføre sin nationale praksis. Det forholdt sig dermed ikke således, at andre lande kunne blive tvunget til at overtage den danske praksis. Det var hendes opfattelse, at LO var tilfreds med den udlægning.

Beskæftigelsesministeren tog opfordringen fra Finn Sørensen til sig. Hun ville reflektere over, hvordan man sørger for, at der sker en afklaring af de ændringer, der måtte være opstået i tiden mellem samlenotatets udsendelse og mødet i Europaudvalget.

Formanden takkede for ministerens imødekommenhed i forhold til udvalgets ønsker. For en god ordens skyld følte hun sig nødsaget til at kritisere, at samlenotatet var kommet så sent, idet udvalget havde en aftale med regeringen om, at det skal foreligge 8 dage inden mødet, så medlemmerne kan nå at forberede sig, og så mødet kan afvikles bedst muligt. Det skete dog sjældent, at det nåede frem i tide, og hun var derfor i dialog med regeringen om disse forsinkelser.

8. Europaudvalgsmøde 22/11-13

Formanden konkluderede, at der ikke var et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Liberal Alliance, Enhedslisten og Dansk Folkeparti havde ytret sig imod det. Hun anførte, at mandatet blev givet med den ændring, at ministeren havde givet tilsagn om at lægge afgørende vægt på bevarelsen af den danske arbejdsmarkedsmodel.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3275 (uddannelse, ungdom, kultur og sport) den 25.-26. november 2013

Formanden gjorde opmærksom på, at kulturministeren ville forelægge dagsordenpunkterne 6-11 på rådsmødet for uddannelse, ungdom, kultur og sport, mens punkterne 1-5 hørte under undervisningsministeren ressort.

Kulturministeren: Dagsordenen for det kommende rådsmøde har for kultur- og sportsdelens vedkommende seks punkter, heraf et kulturpunkt, to punkter vedrørende audiovisuelle spørgsmål og tre punkter om sport. Alle punkterne er til orientering. Jeg henviser til samlenotatet, og jeg vil kort omtale tre af punkterne.

6. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område (omarbejdning)

– *Generel indstilling*

KOM (2013) 0311

Rådsmøde 3275 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Kulturministeren: Først direktivforslaget om tilbagelevering af kulturgoder, som ulovligt er fjernet fra en medlemsstats område. Der er tale om en omarbejdning eller en opdatering af det eksisterende direktiv.

Kommissionen har gennem evalueringer kunnet konstatere, at det nugældende direktiv har haft en begrænset effekt med hensyn til at sikre, at ulovligt fjernede kulturgenstande leveres tilbage til medlemsstaterne. I forslaget indgår derfor en række ændringer, der har til formål at gøre direktivet mere effektivt.

For det første har direktivet i dag et bilag med en liste over kategorier over kulturgoder, som er klassificeret som nationale skatte. Ifølge forslaget bortfalder bilaget, og medlemsstaterne kan fremover hver især definere deres nationale skatte. For det andet er der konstateret et behov for at styrke samarbejdet mellem myndighederne på tværs af landene. På den baggrund lægges der i forslaget op til, at myndighederne i landene kontakter og informerer hinanden gennem det elektroniske informationssystem for det indre marked – også kaldet IMI. Det er tanken, at landenes myndigheder skal lægge relevante informationer ind i systemet – f.eks. deres nationale lovgivning og oplysninger om, hvilke kulturgoder der er klassificeret som nationale skatte. Systemet har endvidere en flersproget søgemaskine, som skal lette fremskaffelsen af data om andre landes kulturgoder. Systemet forventes hermed også at fungere som en database, som kan udnyttes i forbindelse med afrapportering om direktivets anvendelse.

For det tredje vurderes tidsrummet for adgang til at anlægge sag med krav om tilbagelevering i det nuværende direktiv at være for kort. Derfor lægger forslaget op til en udvidelse af frister. Det gælder f.eks. fristen for at påvise, at en funden genstand er et kultur-

gode i direktivets forstand, der foreslås udvidet fra 2 til 5 måneder. Og fristen for at anlægge sag om tilbagelevering, der foreslås udvidet fra 1 til 3 år.

For det fjerde ændres reglerne om erstatning til personer, der i god tro har anskaffet et ulovligt udført kulturgode, der kræves tilbageleveret. For at sikre, at erstatning kun ydes til personer, der vitterligt har handlet i god tro, foreslås det således, at hvis besidderen kræver erstatning for et kulturgode, skal den pågældende person bevise, at han eller hun har udvist den nødvendige agtpågivenhed med hensyn til at sikre, at genstanden ikke er ulovligt fjernet fra en medlemsstats område. Forslaget indeholder kriterier for, hvad man skal forstå ved nødvendig agtpågivenhed. Et kriterium er f.eks., om besidderen kan påvise, at vedkommende har søgt at skaffe sig oplysninger om, hvor kulturgodet kommer fra.

De foreslåede ændringer skal ses i lyset af, at reglerne hidtil har vist sig mindre effektive i kampen mod ulovlig handel med kulturgoder, end man havde håbet. Den ulovlige handel er en meget alvorlig trussel mod alle europæiske landes kulturarv, og den må bekæmpes bedst muligt. Derfor skal det omarbejdede direktiv sikre, at alle nationale skatte bliver omfattet, at sagsbehandlingen bliver mere effektiv og får mere realistiske frister, samt at den, der køber ulovligt udførte kulturgoder i ond tro, ikke kan udnytte direktivets erstatningsregler.

Regeringen bakker op om forslaget og bestræbelserne på at gøre de nuværende regler mere effektive. Forslaget har bred opbakning blandt de andre medlemslande, og jeg forventer, at der på rådsmødet vil blive opnået en generel indstilling om forslaget.

7. Mediefrihed og pluralisme i et digitalt miljø

- *Konklusioner fra Rådet og regeringsrepræsentanter forsamlet i Rådet*
Rådsmøde 3275 – bilag 2 (samlenotat side 8)

Kulturministeren: Så vil jeg nævne dagsordenspunkt 7, som handler om udkastet til konklusioner om mediefrihed og pluralisme i et digitalt miljø og opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at have fokus på de udfordringer for mediefrihed og pluralisme, som navnlig internettet giver.

Internettet giver på den ene side borgerne nem adgang til oplysninger og nye muligheder for at deltage i samfundslivet. Det bidrager positivt til ytringsfrihed og fremmer debat. Med google, facebook, twitter og andre tjenester på nettet kan vi hurtigere end nogensinde finde ud af, hvad der foregår, give vores mening til kende og finde ud af, hvad andre mener. Dog er der opstået nye problemstillinger i forhold til borgernes tilgang til og vurdering af den information, som de kan få fra internettet. Adgang til forskellige informationskilder eller platforme, der tilbyder indhold, er en vigtig forudsætning for et mangfoldigt og vel fungerende medielandskab. Der kan imidlertid i praksis ske en begrænsning af adgangen til samfundsrelevant indhold som følge af forretningsmæssige dispositioner fra platform- og indholdsudbydernes side. Det har vi jo på bogområdet set med Peter Øvigs hippiebøger, hvor Apple ikke ønsker at distribuere bøgerne, fordi de indeholder billeder af nøgne mennesker.

Det er vigtigt at skabe opmærksomhed om sagen og dens perspektiver. Jeg har selv nævnt sagen for mine EU-ministerkolleger i forbindelse med sidste rådsmøde i maj, og senest har der i sidste uge været en høring i København om internetcensur på initiativ af Morten Løkkegaard og Christel Schaldemose.

Det er således efter regeringens opfattelse vigtigt, at der i det digitale mediebillede sættes øget fokus på sikring af mediefrihed og pluralisme. Og det gælder i høj grad også den kunstneriske frihed.

8. Den konvergerede medieverden

- *Politisk drøftelse*
KOM (2013) 0231
Rådsmøde 3275 – bilag 2 (samlenotat side 10)

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt.

9. Rådets henstilling om fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet

– Vedtagelse

KOM (2013) 0603

Rådsmøde 3275 – bilag 2 (samlenotat side 13)

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt i sin forelæggelse, men modtog spørgsmål.

Jakob Ellemann-Jensen kom ind på, at det er en god idé med fysisk aktivitet, men det undrede ham, at man med forslaget anbefaler EU-landene at overvåge de fysiske aktivitetsniveauer og politikker for sundhedsfremmende fysisk aktivitet. Var det ikke en anelse uden for skiven? I bedste fald hørte det under nærhedsprincippet, men strengt taget var det noget, som hverken danske eller europæiske myndigheder skulle blande sig i. Hvad var ministerens syn på det?

Kulturministeren svarede, at hun selv var faldet over ordet overvåge, og at hun havde tendens til at dele Jakob Ellemann-Jensens synspunkt. Hun tolkede det dog sådan, at det tætte samarbejde man i Danmark har med idrætsorganisationer, børnehaver og folkeskolen fortsat skal bestå, og at man skal blive ved med at appellere til, at børn skal bevæge sig, fordi fysisk aktivitet fremmer sundheden.

10. Finansielle og økonomiske aspekter af sporten

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3275 – bilag 2 (sammenotat side 16)

Kulturministeren: Med hensyn til sportsdelen vil jeg gerne pege på dagsordenspunkt 10, der omhandler forslaget til rådskonklusioner om idrættens bidrag til økonomisk stabilitet og vækst i tider med høj ungdomsarbejdsløshed. Baggrunden for rådskonklusionerne er, at ungdomsarbejdsløsheden i Europa er markant, og at europæiske unge generelt er hårdt ramt af den økonomiske krise. Dette har store konsekvenser for det enkelte individ og samfundsøkonomien i sin helhed. Konklusionerne peger på, at Europas unge skal have mulighed for at tilegne sig kvalifikationer og kompetencer via deltagelse i frivillige foreninger og organisationer. De skal have mulighed for at engagere sig i idrætten og derigennem kanalisere deres håb, entusiasme og ideer.

Konklusionerne sender et politisk budskab om, at idrætten kan bidrage til løsningen af fælleseuropæiske udfordringer og til vedligeholdelsen af socialt rummelige samfund. I forslaget, som formandskabet har lagt frem, opfordres medlemsstaterne på forskellige måder at fremme politiske tiltag, der sigter på at udvikle kompetencer til jobs gennem idrætten.

Jeg finder, at der, hvor idrætten kan bidrage til løsninger på dette område, er det noget vi fra dansk side kan støtte op om.

11. God forvaltningsskik inden for sporten

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3275 – bilag 2 (sammenotat side 18)

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt.

12. Eventuelt

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt.

13. Siden sidst

Kulturministeren nævnte ikke dette punkt.

1. Effektivt lederskab i uddannelse

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 3275 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Undervisningsministeren: Der er tre punkter på dagsordenen for rådsmødet for uddannelse og to punkter på dagsordenen for rådsmødet for ungdom.

Det første punkt på uddannelsesområdet er et sæt rådskonklusioner om effektivt lederskab på uddannelsesområdet. Fokus er på ledelse inden for grundskoler, ungdomsuddannelser og voksenuddannelser. Det er selvfølgelig et emne, der hører under medlemsstaternes kompetence. Blandt landene i EU er der dog en fælles erkendelse af, at en stærk og effektiv ledelse af høj kvalitet er en nødvendig forudsætning for at forbedre uddannelserne. Udkastet lægger vægt på behovet for at sikre en balance mellem lederens pædagogiske og administrative opgaver. Dette område er også i fokus i aftalen om et fagligt løft af folkeskolen, som vi har vedtaget i en bred kreds her i Danmark, hvor vi blandt andet ønsker at sikre et styrket fagligt lederskab i folkeskolen. Skolelederen skal ikke blot være administrator. Skolelederen skal sikre, at der er en høj faglighed, og at lærerne støttes og styrkes i at kunne løfte denne opgave. Det vil sige, at der også er vægt på den pædagogiske ledelse.

Rådskonklusionerne har også til formål at understøtte ledelsesudvikling både gennem oplæring i ledelse og løbende karriereudvikling. Disse elementer er også indeholdt i folkeskolereformen bl.a. gennem den store efteruddannelsesindsats, som er en del af den, og det korps af læringskonsulenterne, der skal etableres. Og det er også en del af regeringens udspil til en reform af erhvervsuddannelserne, der bl.a. foreslår en styrket indsats for sektorens samlede ledelsesniveau.

Derfor er det selvfølgelig også positivt, at der i EU er en opmærksomhed på dette vigtige element i skoleudvikling, og at der arbejdes for at styrke ledelse i uddannelserne. Regeringen kan på den baggrund støtte udkastet til rådskonklusioner.

Mette Bock spurgte, om ministeren virkelig troede på, at man fra EU's side kan gøre noget for at løfte skoleledelse i lande med vidt forskellige ledelseskulturer og traditioner. Hun var enig i, at man også i Danmark skal arbejde med ledelse inden for skole- og uddannelsesområdet, men hvordan forestiller EU sig, at der kan udvikles skoleledelse fra europæisk hold?

Undervisningsministeren sagde, at EU hverken kan eller skal styrke skoleledelse nationalt, men at det ikke ændrer ved, at det giver god mening at dele erfaringer om uddannelsespolitikken. Ministeren havde med tilfredshed noteret sig, at det er understreget, at ledelsesopgaven ikke bare er af administrativ, men også af pædagogisk art. I Danmark har man diskussionen om at styrke skoleledelse på de uddannelsespædagogiske kompetencer, og der er en god tradition i EU for at vidensdele om initiativer, som landene selv beslutter, om de vil anvende i nationale sammenhænge. Medlemslandene har flere fælles problemstillinger, og ministeren fandt det derfor vigtigt, at EU tjener som et inspirationsforum.

2. Den globale dimension af videregående uddannelse

– Rådskonklusioner

Rådsmøde 3275 – bilag 1 (sammenotat side 5)

Undervisningsministeren: Vi skal også vedtage et sæt rådskonklusioner om den globale dimension af videregående uddannelser. I en europæisk sammenhæng betyder det relationerne mellem EU's videregående uddannelser og tilsvarende uddannelser i tredjelande. Formålet med udkastet er at understøtte medlemsstaternes tiltag for at styrke internationalisering. Det gælder både mobilitet under studiet, men også internationalisering af de hjemlige uddannelsesmiljøer. Hensigten er, at internationalisering også skal komme de studerende til gavn, som ikke har mulighed for at rejse ud under deres uddannelse. På europæisk niveau skal EU-programmerne Erasmus+ og Horizon 2020 anvendes til at støtte mobilitet og samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner. Flere elementer i udkastet ligger i forlængelse af regeringens egen handlingsplan for internationalisering af de videregående uddannelser. Handlingsplanen "Øget indsigt gennem globalt udsyn" blev offentliggjort tidligere i år og har til formål både at understøtte mobilitet og fremme internationale læringsmiljøer. Regeringen kan derfor støtte vedtagelsen af rådskonklusionerne. På rådsmødet skal vi afslutningsvis have en politisk debat om åbne uddannelsesressourcer.

Nikolaj Villumsen mente, at De Danske Studerendes Fællesråd havde en pointe i spørgsmålet om brugerbetaling for de studerende: Fokus på private interessenter og økonomi medfører manglende fremme af fagligheden. Han håbede, at det ville være regeringens udgangspunkt at bringe fagligheden og de studerende i fokus. Ungdomsarbejdsløsheden er et stort og vedvarende problem, og det er afgørende at skabe job og arbejdspladser.

Undervisningsministeren bekræftede, at ungdomsarbejdsløsheden figurerede højt på dagsordenen, og det drøftes landene imellem, hvordan man kan komme den til livs. På uddannelsesområdet er der nogle meget nyttige drøftelser om, i hvilken retning erhvervsuddannelser skal udvikle sig. Nogle lande - som f.eks. Danmark, Tyskland, Østrig og Holland - har vækstuddannelse som led i erhvervsuddannelsen, og man har konstateret, at unge med en vækstuddannelse har de bedste muligheder for at få et job bagefter. Ministeren understregede således, at der er stor opmærksomhed på, hvordan landene kan lære af hinandens erhvervsuddannelsessystemer, og at drøftelserne om den globale dimension af uddannelse skulle anskues i det lys.

3. Åbne uddannelsesressourcer og digital læring

– *Politisk debat*

Rådsmøde 3275 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Undervisningsministeren nævnte ikke dette punkt.

4. Rådskonklusioner om øget social inklusion af unge uden beskæftigelse og uddannelse (NEETs)

– *Rådskonklusioner*

Rådsmøde 3275 – bilag 1 (samlenotat side 11)

Undervisningsministeren: På rådsmødet for ungdom skal vi vedtage et sæt rådskonklusioner om at styrke den sociale inklusion af unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse. I international sammenhæng omtales denne gruppe ofte som NEET's, som står for Not in Employment, Education or Training. Den høje ungdomsarbejdsløshed i flere europæiske lande har medført, at medlemsstaterne er blevet endnu mere opmærksomme på, hvordan vi kan lære af hinanden og udveksle god praksis for, hvordan man styrker integrationen af alle unge. De danske ungepakker og udspillet til en reform af erhvervsuddannelserne er eksempler på nationale tiltag, der skal styrke unges uddannelse og inklusion. Det er afgørende, at de unge får tilbud om en uddannelse af høj kvalitet, som efterfølgende kan give dem gode beskæftigelsesmuligheder. Rådskonklusionerne er derfor i god overensstemmelse med nationale tiltag på uddannelses- og ungdomsområdet.

Regeringen kan på den baggrund støtte en vedtagelse. Afslutningsvis skal vi på rådsmødet have en politisk debat om at indføre arbejdsplaner som nyt værktøj i det ungdomspolitiske samarbejde i EU.

5. EU-arbejdsplaner for ungdomsområdet

– *Politisk debat*

Rådsmøde 3275 – bilag 1 (samlenotat side 14)

Undervisningsministeren: Afslutningsvis skal vi ved rådsmødet have en politisk debat om at indføre arbejdsplaner som nyt værktøj i det ungdomspolitiske samarbejde i EU. I debatten vil jeg understrege, at arbejdsplanerne bør være konkrete og målrettede og til gavn for de unge og ikke blot et bureaukratisk tiltag.

**Punkt 3. Samråd med undervisningsministeren vedr. samrådsspørgsmål A
vedrørende henvendelse fra europæiske organisationer for nationale mindretal**

EUU alm. del (13) – samrådsspørgsmål A

EUU alm. del (13) - bilag 92 (internt) (henvendelse til statsministeren)

Samrådsspørgsmål A

Stillet af Eva Kjer Hansen (V)

”Ministeren bedes redegøre for, hvilke initiativer i EU-sammenhæng den danske regering vil tage på baggrund af henvendelsen fra en række europæiske organisationer for nationale mindretal bag borgerinitiativet Minority Safepack Initiative til statsministeren af 15. oktober 2013.”

Eva Kjer Hansen forklarede, at anledningen til samrådet var, at en række europæiske mindretalsorganisationer havde taget initiativ til at lave et såkaldt borgerinitiativ. Reglerne for borgerinitiativer er, at man, inden man har indsamlet alle underskrifterne, spørger Kommissionen, om det er relevant. Og det mener Kommissionen ikke, at dette initiativ er. Den mener ikke, at det jf. traktaten er muligt at tage initiativer vedrørende mindretal. Derfor har organisationerne skrevet til bl.a. den danske statsminister og opfordret til at følge op på sagen. Samrådsspørgsmålet går også på, hvilke initiativer regeringen har tænkt sig at tage, nu hvor borgerinitiativet er blevet afvist. Eva Kjer Hansen påpegede, at Danmark traditionelt har gjort meget for at fremme mindretalenes rettigheder i erkendelse af, at det betyder meget for samarbejdet i Europa, at mindretallene har nogle fornuftige rammer. Mindretallene udgør en stor andel af den europæiske befolkning, og både det tyske mindretal i Danmark og det danske mindretal i Tyskland er meget aktive omkring mindretalenes rettigheder. Derfor er det relevant at arbejde politisk med emnet og følge op med initiativer.

Undervisningsministeren: I Danmark består det nationale mindretal som bekendt af det tyske mindretal i Sønderjylland. Og ingen er vist i tvivl om, at vi gør, hvad vi kan, for at sikre en god og tæt relation mellem Danmark og Tyskland også på det område. Selv er jeg formand for Kontaktudvalget for Det Tyske Mindretal. Og så sent som den 12. november i år var jeg i samråd i Børne- og Undervisningsudvalget om et spørgsmål om anlægstilskud til mindretallets skoler i Sønderjylland. Også her er vi indstillet på at leve op til vores forpligtelser.

Hvad angår spørgsmålet i dag om initiativet Minority Safepack, har jeg fuld respekt for, at mindretalsorganisationerne står vagt om de rettigheder, som de nationale mindretal har, og som de med fuld ret værner om. Jeg tror også, at der er behov for, at vi hele tiden er opmærksomme på udviklingen i Europa på dette område. I mange lande kæmper forskellige mindretal for at blive anerkendt og få en retmæssig status. Det er en følge af den store kulturelle mangfoldighed, som vi ser i de europæiske lande. Og heldigvis for det. Det er med til at gøre Europa til et spændende sted at leve.

Nu spørges der så om, hvilke initiativer regeringen vil tage på baggrund af Minority Safepack-initiativet. Der er her tale om et borgerinitiativ udsprunget af, at 2013 er udnævnt

til borgernes Europaår. Det har jeg fuld respekt for. Kommissionen har afvist initiativet, fordi det ikke lever op til kriterierne for et forslag til et borgerinitiativ. Alligevel synes jeg, at det er værd at understrege, at der allerede i dag findes en lang række instrumenter til beskyttelse af nationale mindretalsrettigheder. De er både gennemtænkte og gennemprøvede og har alle det samme formål som det nu foreslåede. Jeg tænker her først og fremmest på de tre store internationale organisationers vedtagelser: EU's charter for grundlæggende rettigheder, Europarådets rammekonvention om beskyttelse af nationale mindretal og FN's forskellige deklamationer på menneskerettighedsområdet. Der er her tale om principper for sikring af grundretigheder på en række områder som f.eks. det kulturelle, det sproglige og det uddannelsesmæssige. Dem kan de nationale mindretal i høj grad bruge og påberåbe sig. Men lige så vigtigt er det selvfølgelig, at nationalstaterne og de internationale institutioner respekterer dem. Og det gør de heldigvis også i langt de fleste tilfælde.

Jeg vil i den forbindelse gerne nævne, at regeringen lægger stor vægt på, at EU's værdier overholdes. Det handler blandt andet om frihed, demokrati og respekt for menneskerettigheder – herunder også mindretalsrettigheder. Den danske udenrigsminister sendte i marts 2013 sammen med sine kolleger fra Tyskland, Finland og Holland et brev til kommissionsformand Barroso. Heri opfordrer de Kommissionen til at etablere en mekanisme eller struktureret dialog til håndtering af situationer, hvor et EU-land bevæger sig i en retning, som skaber frygt for alvorlige brud på EU's grundlæggende rettigheder. Initiativet handler dybest set om at bevare EU som værdifællesskab og sikre, at alle lande i EU fortsat er baseret på disse værdier. Initiativet bygger på en erkendelse af, at man i EU indtil nu har manglet en ramme for en overordnet struktureret og saglig dialog omkring det fælles værdigrundlag. Som et resultat af brevet fra de fire lande tager Europa-Kommissionen nu denne vigtige sag op. Kommissionen har tilkendegivet, at man vil komme med en meddelelse om en mekanisme, der kan anvendes, når der er en alvorlig, systematisk risiko for brud på retsstatsprincippet. Det er selvfølgelig meget tilfredsstillende.

Lad mig til sidst i den forbindelse nævne et konkret eksempel fra et af de områder, som jeg selv er ansvarlig for herhjemme: Vi er i øjeblikket i gang med at indsamle oplysninger til vores kommende og fjerde statusrapport om implementeringen af Europarådets rammekonvention om mindretalsrettigheder. I den skal alle medlemslandene gøre rede for, hvilke praktiske foranstaltninger på nationalt niveau man har sat i gang med det formål at følge op på resultaterne fra den tredje overvågningsperiode. Og det gælder også på regionalt og lokalt niveau. Det er et ganske omfattende arbejde, som giver et godt overblik over situationen i Danmark for det tyske mindretal. For eksempel kan jeg fra mit eget område nævne, at Danmark er blevet opfordret til at styrke midlerne til at fremme interessen for tysk sprog og kultur inden for vores uddannelser. Som bekendt yder vi også økonomiske tilskud til hinandens skoler, og det har vi tænkt os at blive ved med.

Lad mig afslutte med at fremhæve et punkt, som jeg tror kan have betydning for flere nationale mindretals syn på EU-fællesskabet: Mindretallene oplever måske vanskeligheder med at blive anerkendt efter fortjeneste på nationalt plan. Derfor ser de EU som en afgørende europæisk spiller med hensyn til at sikre dem tilstrækkelig indflydelse. Men Euro-

pa-Kommissionen og EU's øvrige institutioner kan selvfølgelig kun handle inden for områder, hvor traktaten giver dem mulighed for det – og det vil sige med en klar og tydelig hjemmel. Og de må sige nej, hvis de ikke mener, den er der. Og det nej finder jeg ikke grund til at kritisere dem for i dette tilfælde.

Eva Kjer Hansen anerkendte, at ministeren havde sikret støtten til mindretallets skoler. Den indsats betragtede hun som et udtryk for, at regeringen gerne vil støtte en reel ligestilling. Det overraskede hende, at regeringen var enig i Kommissionens afvisning af borgerinitiativet og i, at traktaten og det nævnte værdigrundlag ikke giver mulighed for initiativer til bedre beskyttelse af mindretal. Eva Kjer Hansen bad ministeren begrunde, hvorfor hun ville bremse fremdriften i diskussionen af mindretals vilkår i Europa. Hun bad også ministeren kommentere på, at kredsen bag borgerinitiativet vil rejse en sag ved EU-Domstolen, idet den mener, at der er hjemmel for borgerinitiativet i traktaten.

Per Stig Møller påpegede, at det netop havde været hensigten, at Europas mindretal gennem EU skulle kunne opnå en bredere anerkendelse end på nationalt niveau. Det overraskede ham i øvrigt, at Kommissionen på fire landes opfordring vil lave en overvågningsmekanisme for retsstatsprincipperne, da det allerede er indeholdt i Lissabontraktaten. På baggrund af Østrigsagen havde det været et vigtigt punkt at få på plads. Per Stig Møller spurgte om, hvorvidt problemerne med ligestillingen af det dansksprogede mindretal i Sydslesvig, hvor ydelser til skoler og bustransport var blevet beskåret, var blevet løst.

Undervisningsministeren svarede Eva Kjer Hansen, at det er Kommissionens og ikke regeringens opgave at vurdere de retslige dimensioner af Minority Safepack Initiative. Ud fra de oplysninger, regeringen har fået, synes den ikke, at det virker urimeligt, når Kommissionen vurderer, at forslagene falder uden for dens beføjelser for at fremsætte et lovgivningsforslag. Ministeren foreslog udvalget at rette de EU-juridiske spørgsmål til udenrigsministeren. Hun var blevet indkaldt til samråd om den del, der handler om de nationale mindretal, herunder ikke mindst det tyske mindretal, der ligger under hendes ministerium, men det øvrige hører ind under Udenrigsministeriet. Ministeren gentog, at man for nylig på et åbent samråd havde fundet en midlertidig løsning på det særlige problem med at renovere nogle af det tyske mindretals skoler, som den tyske forbundsregering havde skåret i tilskuddet til renoveringen af.

Eva Kjer Hansen oplyste, at det egentlig er statsministeren, der tegner Danmark i spørgsmål af mere overordnet karakter. Statsministeren havde afvist at stille op, og det undrede Eva Kjer Hansen, at ministeren troede, at samrådet handlede om det nationale arbejde for det nationale mindretal, når samrådsspørgsmålet handler om initiativer i EU-sammenhæng. Eva Kjer Hansen kunne som Folketingsmedlem ikke acceptere at blive smidt rundt mellem ministrene, så hvis ministeren ikke kunne svare på samrådsspørgsmålet, burde hun få afklaret i regeringen, hvis ansvar det så var. Hvordan kunne regeringen erklære sig enig i Kommissionens vurdering uden begrundelse? Hvis ikke den havde taget stilling til Kommissionens begrundelser, var det en useriøs tilgang til mindretalsspørgsmålene, som Danmark ellers altid har betragtet som en vigtig del af det europæiske værdigrundlag. Hvis ministeren ikke kunne begrunde regeringens enighed med Kommissionen, ville Eva Kjer Hansen bede om skriftlig begrundelse.

Nikolaj Villumsen fandt forholdene for Europas mindretal vigtige og betragtede Kommissionens reaktion som et eksempel på, at borgerinitiativet er en joke. Det havde man også set f.eks. på dyrerettighedsområdet, arbejdsmarkedsområdet osv., hvor borgere gør en stor indsats for at samle underskrifter og så får at vide, at det ikke kan lade sig gøre. Hvis regeringen var enig med Kommissionen i, at mindretalsrettigheder ikke er en EU-kompetence, burde den tage konsekvensen og i stedet arbejde for mindretalsrettigheder i Europarådet. De dansk-tyske mindretals problemer skulle selvfølgelig løses, men i Europa er der mange konflikter, der netop handler om mindretal, som er afgørende at få løst, f.eks. i Ungarn og i Ungarns nabolande.

Per Stig Møller undrede sig over, at det ikke var en af de relevante ministre, der var dukket op. Det var statsministeren og subsidiært europaministerens bord, mente han. Per Stig Møller påpegede, at Folketinget har arbejdet meget med mindretalsproblematikken igennem flere årtier, Europarådet tager den op løbende, ligesom Politisk Økonomisk Udvalg havde lavet en rapport på flere hundrede sider om emnet. Det burde være EU, der forhindrer diskrimination af mindretal. Per Stig Møller var enig i regeringens politik over for det tyske mindretal i Danmark, men var i tvivl om, hvorvidt der var fulgt op på den tyske side af grænsen, eller om der stadig sker en forskelsbehandling mellem det dansk-sprogede mindretal og det tyske flertal. Det ville i så fald stride imod Bonn-København-erklæringen, og så burde regeringen hjælpe det danske mindretal i Slesvig.

Mette Bock støttede formandens kritik af regeringens fremgangsmåde og delte ønsket om skriftlig redegørelse for Kommissionens argumenter. Hvilken minister mente ministeren skulle være afsender på den? Mette Bock ville også gerne stille et skriftligt spørgsmål om, hvorvidt der er den samme behandling af det danske mindretal syd for grænsen som for det tyske mindretal i Danmark, og om Folketinget bør holde øje med eventuelle brud på København-Bonn-erklæringen.

Undervisningsministeren henviste skriftlige spørgsmål til Europaministeren. Hun svarede Mette Bock, at ubalancen for tiden består i, at den tyske forbundsregering ikke har skåret i støtten til det tyske mindretals skoler i Danmark på samme måde, som de har skåret i støtten til det danske mindretals skoler. Det er blevet drøftet flere gange i kontaktudvalget, hvor ministeren havde tilkendegivet, at man vil kontakte forbundsregeringen. Ret beset bør den danske regering jo ikke kompensere for tyske nedskæringer.

Nikolaj Villumsen spurgte, om regeringen, hvis den ikke mener, at EU kan gøre noget for de nationale mindretal, vil engagere sig mere i Europarådet, som den har skåret i støtten til, men som netop tager sig af nationale mindretal.

Eva Kjer Hansen bad ministeren svare på, hvorfor regeringen er enig i Kommissionens afvisning af borgerinitiativet. Det var velkendt for udvalget, at der kan være uenighed mellem regeringen og Kommissionen, det diskuterer man i et utal af sager, og det er vigtigt, at udvalget får velbegrundede meldinger desangående.

Undervisningsministeren henviste til europaministeren og gentog i forlængelse af Nikolaj Villumsens spørgsmål, at EU's charter for grundlæggende rettigheder, Europarådets rammekonvention om beskyttelse af nationale mindretal og FN's forskellige deklamationer på menneskerettighedsområdet er gennemprøvede og gennemtænkte redskaber, der ligesom forslaget fra Minority Safepack har til formål at beskytte mindretallene.

Eva Kjer Hansen var forundret over, at ministeren stillede op til samrådet, da der ingen tvivl var om samrådsspørgsmålets europæiske vinkel.

Nikolaj Villumsen mente, at borgerinitiativet uden held havde forsøgt at bruge EU's charter. Derfor opfordrede han regeringen til at bruge Europarådet til at styrke nationale minoriteters rettigheder. Udvalget burde desuden diskutere handlemulighederne med europaministeren.

Per Stig Møller var lige så forundret som formanden over, at statsministeren havde sendt samrådet videre til en minister, hvis ressort det ikke hører under. Formelt set er det kun statsministeren, der har bredden til at besvare spørgsmålet, og han opfordrede til at meddele hende, at dette var utilfredsstillende. Per Stig Møller anerkendte Nikolaj Villumsens fremragende arbejde i Europarådet, som generelt gør nogle gode ting, men det er ikke forpligtende, som EU-samarbejdet er det. Han gav formanden ret i, at udvalget må grundigere ind i sagen, hvis statsministeren ikke vil besvare spørgsmålet, måtte det være europaministerens opgave.

Eva Kjer Hansen tog undervisningsministerens henvisning til europaministeren til efterretning og regnede med, at han ville kunne besvare spørgsmålet på udvalgets næste møde den 29. november.

FO Punkt 4. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om bestemmelser vedrørende forvaltning af udgifter i tilknytning til fødevarekæden, dyresundhed og dyrevelfærd samt til plantesundhed og planteformeringsmateriale, om ændring af Rådets direktiv 98/56/EF, 2000/29/EF og 2008/90/EF samt forordning (EF) nr. 178/2002, (EF) nr. 882/2004 og (EF) nr. 396/2005 og direktiv 2009/128/EF og forordning (EF) nr. 1107/2009 og om ophævelse af Rådets afgørelse 66/399/EØF, afgørelse 76/894/EØF og beslutning 2009/470/EF

- Tidlig forelæggelse

KOM (2013) 0327

KOM (2013) 0327 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Fødevareministeren: Rådsmødet den 18. november blev aflyst, men jeg har to punkter til tidlig forelæggelse. Det første punkt handler om finansiering af dyresundhed og er desuden til forhandlingsoplæg. Forslaget skal sikre, at vi kan udbetale EU støtte i årene 2014-2020 især til dyresundhed, men også til plantesundhed og fødevarerikkerhed. Det erstatter i store træk den nuværende veterinærfond i EU. Forslaget er en del af en større forslagspakke om kontrol af fødevarerikkerhed, dyresundhed og plantesundhed. De andre punkter i kontrolpakken vender jeg tilbage til på et senere tidspunkt.

Forslaget om finansiering skal helst på plads inden udgangen af 2013, da der skal være grundlag for at udbetale støtte under den nye finansielle ramme for 2014-2020. I alt er der afsat ca. 1,9 milliarder euro over de 7 år, hvilket er lidt mindre end for perioden 2007-2013. Der er umiddelbart ikke mange store knaster i forslaget. I Rådet har der været enighed om, at Kommissionens bagatelgrænse på 50.000 euro for, hvad der kan EU-finansieres, bliver taget ud. Det er især en fordel for de mindre lande, og vi er glade for det.

Det ser ikke ud til, at der bliver opbakning til, at man i krisituationer kan finansiere veterinære tiltag via krisereserven under landbrugsbudgettet. Det havde vi gerne set. Tidligere lå veterinærfonden direkte under landbrugsbudgettet, og vi synes, at det gav god mening at fortsætte med, at man i krisituationer kunne finansiere veterinære tiltag under landbrugsbudgettet.

Det er fornuftigt, at der som udgangspunkt opretholdes en EU-medfinansiering på 50 pct. Det er også godt, at man kan EU-finansiere tiltag i tredjelande, der grænser op til EU. Det vil ofte være langt billigere at hjælpe tredjelande med at bekæmpe husdyrsygdomme, inden de spreder sig til EU. Der bliver også bedre muligheder for at søge støtte, hvis to eller flere lande slår sig sammen til en grænseoverskridende handling.

FO Men alt i alt lader det til, at der nok skal blive fundet et fornuftigt kompromis. Det gælder også om at få de nye regler på plads så hurtigt som muligt. Regeringens forhandlingsoplæg går derfor ud på, at man fra dansk side forholder sig positivt til Kommissionens forslag, idet man arbejder for, at forordningen udformes således, at det eksisterende niveau for EU-medfinansiering af udgifter i tilknytning til fødevarekæden opretholdes; at støttesatser udformes således, at der tages fornødent hensyn til små medlemsstater; at beregning af støtte

bliver så administrativt let som muligt, og at der bliver adgang til at finansiere udgifter til uforudsete sygdomsudbrud under landbrugsbudgettets krisereserve.

Erling Bonnesen sagde, at alle har en interesse i at få det veterinære og plantesundhedsmæssige på plads. Hvis han forstod det rigtigt, ville man fjerne forslaget om, at krisereserven skulle finansiere støtte i krisesituationer, så der ikke kan suppleres med midler fra landbrugsstøtten, men med midler fra den generelle budgetreserve. Men nu forstod han, at ministeren ville arbejde for at få forslaget ind igen, og det undrede ham. Zigzagkurs ville han ikke kalde det, men det lignede, at ministeren gik imod danske landmænds interesser.

Nikolaj Villumsen meddelte, at Enhedslisten støttede forhandlingsoplægget.

Fødevareministeren afviste, at der var tale om zigzagkurs. Regeringen gik efter det, den kunne opnå. Man er landet på en fornuftig løsning og sørger stadig for en vis EU-medfinansiering. Der bliver i øvrigt bedre mulighed for at søge støtte, f.eks. ved sygdomsudbrud blandt husdyr i tredjelande og til grænseoverskridende samarbejde. Det bliver bare ikke muligt at trække pengene ind udefra og på den måde få budgettet til at boome, og det er grunden til, at man støtter det nuværende budgetforslag.

Erling Bonnesen sagde, at det overordnede formål – at man kan agere i krisesituationer – skal opfyldes. Spørgsmålet er, hvordan det skal finansieres, hvis der kommer flere kriser efter hinanden. Her savnede han en præcisering af, om det er de europæiske landmænd eller den generelle budgetreserve, der skal betale. Det nyligt færdigforhandlede landbrugsbudget sparer på støtten til landmændene, og det her kunne ligne en ekstra besparelse, som han ikke syntes var rimelig at snige ind ad bagdøren. Derfor spurgte han om, hvad mandatet præcis indebærer.

Mette Bock meddelte, at Liberal Alliance ikke kunne støtte mandatet, fordi partiet i forlængelse af flere af høringssvarene er imod denne anvendelse af krisefonden og imod landbrugsstøtten generelt.

Fødevareministeren sagde, at regeringen har arbejdet for status quo. Men kompromiset lige nu er, at finansieringen kommer fra den generelle reserve. Det er en opfølgning på MFF-aftalen. Dette er ikke den endelige aftale, men udgangspunktet for den nuværende fase i forhandlingerne. Man kommer til at se på den endelige tekst, når det har været i Parlamentet. Det, regeringen beder om nu, er mandat til at gå ind i forhandlingerne og ud fra de skitserede sigtelinjer kunne arbejde for et kompromis med de indholdspunkter, hun havde gennemgået. Hun takkede Enhedslisten for opbakningen.

Erling Bonnesen spurgte, om ministeren var enig i, at det bør være den generelle budgetreserve og ikke landbrugsstøtten, der betaler.

Fødevareministeren svarede ja – hvis man ikke får adgang til krisereserven.

Erling Bonnesen opfattede det sådan, at regeringen vil have den generelle budgetreserve til at betale.

Fødevarerministeren svarede, at det i så fald vil være fleksibilitetsinstrumentet, der betaler.

Erling Bonnesen forstod mandatet sådan, at ministeren vil arbejde for, at der ikke skal tages penge fra landbrugsstøtten, men fra den generelle budgetreserve.

Fødevarerministeren bemærkede, at det var dejligt at gentage den gode debat fra gårsdagens møde i Fødevarerudvalget. Hun frabad sig en indsnævring af mandatet, som indebar det, hun havde forelagt

Erling Bonnesen mente, at ministeren dermed mellem linjerne bad om mandat til at gøre, hvad man vil. Eller ville hun arbejde for, at den generelle budgetreserve skal betale? Var det ministerens øverste prioritet?

Fødevarerministeren bad sin embedsmand forklare, hvad det betyder, at man har flyttet finansieringen fra MFF'en. Hun bemærkede, at gårsdagens drøftelse havde været god, og at det var interessant at gentage den med kamera på.

Enhedschef Hanne Lauger forklarede, at forslaget hovedformål er at tilvejebringe det legale grundlag for at udbetale støtte til overvågningsprogrammer og lignende som følge af, at man har vedtaget nye finansielle rammer for perioden 2014-2020. I MFF-resultatet har man flyttet EU-midlerne til at finansiere programmerne fra budgetkategori II til budgetkategori III under borgere og sikkerhed. Man har altså oprettet en ny budgetlinje, der hedder fødevarerikkerhed. Den udgør hovedparten af disse midler. I det oprindelige forslag fra Kommissionen har man påpeget, at man i særlige tilfælde, f.eks. ved særligt store kriser, kan anvende krisereserven under budgetkategori II, krisereserven for landbrug, til at finansiere nogle af aktiviteterne. Den mulighed er udgået af kompromisforslaget, og det er usikkert, hvad Parlamentet mener om det element. Ministeren bad derfor om mandat til, at det blev holdt åbent. Det er et forsøg på at skaffe flere midler til overvågning og løsning af veterinærkriser og plantesundhedskriser. Det sker i erkendelse af, at det kan være vanskeligt at få adgang til fleksibilitetsinstrumentet, hvis man har en hastende veterinærkrise.

Erling Bonnesen bekræftede, at gårsdagens debat i Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri havde været god, men indvendte, at det var legitimt at tage sagen op igen i Europaudvalget – ikke for kameraets skyld, men fordi han havde nogle ubesvarede spørgsmål. Han undrede sig over, at man kunne komme så godt rundt om detaljerne, men ikke svare på, om det vil være regeringens højeste prioritet, at den generelle budgetreserve skal finansiere det, når der mangler penge i puljen. Det undrede ham også, at ministeren ville tørre regningen af på landmændene, når hun for få uger siden på delegeretmødet i Herning havde sagt, at hun ville kæmpe for erhvervets sag. Det er at gå den modsatte vej, specielt når man læser dagsordenen, ifølge hvilken formandskabet har pil-

let det element ud. Han bad ministeren præcisere, om det bør være den generelle budgetreserve, der betaler, hvis der mangler penge.

Fødevareministeren gentog, at det ikke vil gøre nogen forskel, det vil være status quo. Derfor var der ingen grund til ståhej.

Erling Bonnesen mente, at der er forskel på, om landmændene eller den generelle budgetreserve skal betale, men forstod, at ministeren ikke ville tage stilling til det.

Fødevareministeren henviste til gennemgangen af, hvordan pengene ifølge MFF'en er blevet flyttet, og sagde, at det i dag er EU's landbrugsbudget, der betaler. Regeringen arbejder for status quo og ønsker at opretholde det eksisterende niveau for EU-medfinansiering af udgifter til fødevarekæden; at støttesatserne tager hensyn til de små medlemsstater, og at det er muligt at finansiere udgifter til uforudsete sygdomsudbrud under landbrugsbudgettets krisereserve. Det var det åbne mandat, ministeren bad om, og hun forsikrede, at hun ville vende tilbage, når forslaget har været i Parlamentet, og der er kommet en endelig tekst. I betragtning af, hvordan man har flyttet midler, og at man har lagt plantesundhed ind under forordningen, er det et kompromis, som regeringen kan stå inde for.

Erling Bonnesen syntes, det var en underlig måde at give mandat på, fordi man ikke ved præcis, hvad ministeren vil arbejde for. Det er bare at give regeringen lov til at gøre som den vil. Overordnet bakkede Venstre dog op om at sikre, at der kan gribes ind i krisesituationer, og støttede derfor mandatet, selv om det ikke var godt nok.

Fødevareministeren takkede for tilslutningen. Hun mente, at forslaget ville gavne landmændene, fordi det vil være lettere at bringe landbrugsbudgettets krisereserve i spil, end hvis man først skal hele processen igennem for at få frigjort midler fra fleksibilitetsinstrumentet.

Formanden glædede sig over, at Fødevareudvalget har nogle gode debatter, men understregede, at den afgørende debat for mandatgivningen finder sted i Europaudvalget. Og den handler ikke om, at der er kameraer på, men om, at udvalgets medlemmer som forudsætning for mandatgivningen skal have grundige oplysninger. Sådan er Folketingets proces. Hun konkluderede, at der ikke var flertal imod forhandlingsoplægget, idet kun Dansk Folkeparti og Liberal Alliance havde ytret sig imod forhandlingsoplægget.

Punkt 5. Forslag til Rådets forordning om fastsættelse af produktionsafgifter i sukker-sektoren for produktionsårene 2001/02, 2002/03, 2003/04, 2004/05, 2005/06, den koefficient, som kræves for beregning af tillægsafgiften for produktionsårene 2001/02 til 2004/05 og de beløb, som sukkerproducenterne skal betale sukkerroesælgere som følge af forskellen mellem det maksimale afgiftsbeløb og det afgiftsbeløb, der skal opkræves for produktionsårene 2002/03, 2003/04, 2005/06

- Tidlig forelæggelse

KOM(2013) 0527

KOM (2013) 0527 – bilag 1 (sammenotat side 11)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 116 (side 249, senest behandlet i EUU den 13/11-2009)

Fødevareministeren: Kort sagt drejer det sig om, at EU-domstolen i flere omgange har sagt, at Kommissionen har opkrævet for høje produktionsafgifter på sukker i forhold til udgifterne til eksportrestitutioner. Derfor skal der nu tilbagebetales produktionsafgifter. Vi støtter Kommissionens forslag om en fuld tilbagebetaling, hvilket vi fra dansk side støttede allerede tilbage i 2009.

Mødet sluttede kl. 11.25